

Jak to bylo se zpravodajem U nás v roce 2000 – 2001 (vzpomínky tehdejší šéfredaktorky)

Lenka Málková

První, co mě napadlo, když jsem byla požádána o příspěvek do zpravodaje U nás, bylo: „Proboha, vždyť já si už vůbec nepamatuji, co bylo před dvaceti lety“. Jako bývalá knihovnice a člověk ovlivněný svým povoláním jsem se rozhodla hledat informace na místě činu. Vypůjčila jsem si v knihovně inkriminovaná čísla zpravodaje a jala se vzpomínat.

Možná by vás zajímalo, proč a jak jsem se stala šéfredaktorkou. Bylo mi 43 let a v SVK HK jsem pracovala sotva jeden rok. Moje pracovní náplň v oddělení věcné katalogizace byla sice poměrně zajímavá, ale vzhledem k mé turbulentní pracovní historii poněkud statická. Od maturity jsem prošla mnohými profesemi, i když nemůžu s čistým svědomím tvrdit, že vše, co jsem dělala, jsem dělala ráda. Posuďte sami: sekretářka, mzdová účetní, dílenská plánovačka, pracovnice objednávací uhlí, dokumentaristka v oddělení VTEI, lektorka angličtiny na volné noze, učitelka angličtiny na základní i střední škole a konečně exportní manažerka jednodenních kuřat v šlechtitelské firmě na pokraji bankrotu (doufám, že ne mojí vinou). Nedivte se tedy, že když se tehdejší ředitel SVK HK Josef Vlček při své pravidelné ranní pochůzce po knihovně rádooby nenápadně poptával knihovnic, zda by se některá nechtěla ujmout v té době stagnujícího zpravodaje, řekla jsem nonšalantně: „Proč ne, já to zkusím“.

Nutno říci, že zpravodaj nebyl v té době v dobré kondici. Do roku 1996 vycházela pravidelně čtyři čísla ročně, v roce 1997 však vzhledem k úsporným opatřením vyšlo jen jedno číslo. V roce 1998 připravila knihovna dvě čísla, která byla zveřejněna pouze v elektronické podobě na webových stránkách SVK. V březnu 2000 vyšlo pod mým vedením první číslo zpravodaje, jehož editorial nesl název „V mírně pozměněné podobě“. Jsem přesvědčena, že slovo mírně bylo použito z nemístné skromnosti, protože podoba zpravodaje byla pozměněna silně. Změnil se nejen vzhled, ale i obsah.

O grafickou podobu, obálku a sazbu se staral mladý kolega Jan Pokorný z odboru informačních technologií. Kolem roku 2000 byli mnozí z nás oslněni novými technologiemi, které vtrhly do knihoven. Ať už šlo o internet, CD-ROMy, databáze, nástroje pro správu počítačových sítí, nejrůznější aplikace či stále vylepšované knihovnické systémy. Graficky nápaditě zpracované koláže obrázků těchto novinek se objevovaly na barevných obálkách zpravodaje. To byl ohromný skok dopředu oproti dřívějším obálkám, na kterých byla zpravidla jednobarevná fotografie některé z knihoven regionu. Zpravodaj tak lákal k prolístování již svojí obálkou, na které byly titulky hlavních článků každého čísla a strana, na které se článek nachází. Uvnitř byly černobílé fotografie, loga a grafika. Tisk byl svěřen hradecké tiskárně Dukase s.r.o. Protože tisk byl finančně poměrně náročný, rozhodli jsme se jej částečně hradit z inzerce. Byla to ale klopotná práce přesvědčovat firmy, aby ve zpravodaji, který měl dosah omezený více méně na knihovny, inzerovaly. Záměr se částečně podařil, mezi inzerenty byly především regionální nakladatelství, tiskárny, IT firmy z oblasti vyhledávání a správy informací a knihařství.

Záměr změnit podobu zpravodaje se však netýkal pouze vzhledu, ale především obsahu. Ambicí bylo povznést zpravodaj nad regionální úroveň, vymanit se z neustále se opakujícího sdělování vzájemně podobných zkušeností z knihoven regionu, zvyšovat úroveň a vzdělávat knihovnice menších knihoven tak, aby se nové technologie rozšířily i tam.

Každé číslo bylo věnováno nějakému hlavnímu tématu, ke kterému jsem se snažila obstarat článek od knihovnické osobnosti známé na celostátní úrovni. V mnoha případech se to podařilo, třebaže příspěvky nebyly v té době honorované. A tak ve zpravodaji publikovali např. Ing. Stanislav Psohlavec z AiP Beroun, s.r.o., PhDr. Františka Vrbenská z Národní knihovny ČR, PhDr. Jaroslav Vyčichlo z SVK Plzeň, Petr Břicháček z AiP Safe s.r.o., Ing. Jiří Mika z SVK Kladno či doc. PhDr. Mgr. Richard Papík, Ph.D., z UISK FF Praha. Pokud o to měly zájem, mohly se k tématu vyjádřit i regionální knihovny. Další změnou bylo zavedení pravidelných rubrik. Jakožto šéfredaktorka jsem oslovovala regionální osobnosti z různých oborů (historiky, pedagogy, knihovníky) a vedla s nimi rozhovory. V Okénku do zahraničí byly předávány zkušenosti ze služebních cest. Pravidelně se objevovala také rubrika Ze života knihovnických organizací a Přírůstky a recenze knihovnické literatury. Samozřejmě byla výměna zkušeností mezi knihovnami, upozorňování na zajímavé akce v knihovnách, názory na používané technologie a průzkumy spokojenosti uživatelů a knihovníků s nimi.

Vydávání zpravodaje bylo sice v roce 2001 dočasně zastaveno, ale s vyhlášením Programu podpory zajištění výkonu regionálních funkcí v roce 2002 začal být zpravodaj znovu vydáván a jeho financování bylo pokryto z tohoto programu. Ale to už je jiná kapitola s jinou šéfredaktorkou.

Zajímavé citáty z rozhovorů s regionálními osobnostmi ve zpravodaji U nás v roce 2000:

PhDr. Josef Ptáček – regionální historik, pedagog

(č. 1/2000)

„Moje heslo zní: Lepší kniha v polici nežli prase v lednici.“

Mgr. Ivo Martin – středoškolský učitel, v době studií pravidelný návštěvník SVK

(č. 2/2000)

„Myslím, že kdo chce, do knihovny si cestu vždy najde, kdo zájem nemá, k návštěvě knihovny ho sebelepší propagace a popularizace knihovnických služeb nepodníí.“

PhDr. Vlasta Hamplová – dlouholetá knihovnice v SVK

(č. 3/2000)

„V rodině, kde nikdo nečte, kde nikdo knihy nepotřebuje, čtenáře mezi dětmi nehledej.“

Doc. PhDr. Jan Dvořák – spisovatel, vysokoškolský učitel, zakladatel Literárních dílen v SVK

(č. 4/2000)

„Četbou navazujeme s autorem dialog, to znamená, že neustále konfrontujeme vlastní svět se světem spisovatelovým – a tím se naše vidění a prociťování života znásobuje a prohlubuje, stáváme se prostě bohatšími, zamýšlíme se z jiných úhlů pohledu nad otázkami, které nás trápí a na něž si nedovedeme odpovědět.“

Kontakt na autorku: lenkamalkova56@gmail.com